

Marta Szymańska

Stopień naukowy: doktor habilitowany

Stanowisko: adiunkt w Katedrze Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego

Funkcje:

- sekretarz Redakcji „*Studia ad Didacticam Litterarum Poloniarum et Linguae Polonae*”

Zainteresowania naukowe i problematyka badań:

- kształcenie językowe w szkole podstawowej i gimnazjalnej ze szczególnym zwróceniem uwagi na relacje między nauczaniem komunikacyjnym i systemowym;

- neurobiologia mózgu a rozwijanie kompetencji językowych;

- proces kształtowania pojęć w edukacji szkolnej;

- nauczanie języka polskiego jako obcego.

Wybrane publikacje:

Podręczniki:

1. *To lubię! Ćwiczenia językowe. Kl. 1 gimnazjum*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 1999 (współautor).
2. *To lubię! Książka nauczyciela. Kl. 1 gimnazjum*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 1999 (współautor).
3. *To lubię! Ćwiczenia językowe. Kl. 2 gimnazjum*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2000 (współautor).
4. *To lubię! Ćwiczenia językowe. Kl. 2 gimnazjum*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2001 (współautor).
5. *To lubię! Książka nauczyciela. Kl. 3 gimnazjum*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2001 (współautor).
6. *To lubię! Książka nauczyciela. Kl. 3 gimnazjum*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2000 (współautor).

Monografie:

1. *Metafory w twórczych wypowiedziach pisemnych uczniów*, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków 2012.
2. *Między nauką o języku a rozwijaniem języka. Koncepcje kształcenia językowego na przełomie XX i XXI wieku*, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków 2016.

Rozdziały w monografiach wieloautorских:

1. *Retoryka jako narzędzie interpretowania i kreowania dziecięcego świata w literaturze – Rene Gosciniego, Jeana-Jacques'a Sempe* Nowe przygody Mikołajka, [w:] *Dziecko – język – tekst*, red. B. Niesporek-Szamburska, M. Wójcik-Dudek, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2010.
2. *Nowe sposoby wypowiedzania się – nowa rola nauczyciela*, [w:] *Osoba nauczyciela. Polonista przewodnikiem ucznia po meandrach wiedzy*, red. G. Różańska, Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium”, Radom 2011.
3. *Gimnazjalista w oczach gimnazjalisty*, *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Litterarum Poloniarum et Linguae Polonae Pertinentia III*, red. M. Jędrychowska, M. Szymańska, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków 2011.
4. *Retoryka przemówienia w wybranych podręcznikach dla szkół ponadgimnazjalnych*, [w:] *Polscy Nobliści w dyskursie literackim, dydaktycznym i kulturowym*, red. G. Różańska, Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium”, Radom 2012.
5. *O wykorzystaniu badań nad mózgiem w dydaktyce szkolnej*, [w:] *Językowe, literackie i kulturowe ścieżki edukacji polonistycznej (tradycja i współczesność)*, red. D. Krzyżyk, B. Niesporek-Szamburska, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2014.
6. *E-książki, e-podręczniki – nowa jakość czy nowe opakowanie?*, [w:] *Polonistyka dziś – kształcenie dla jutra*, red. K. Biedrzycki, W. Bobiński, A. Janus-Sitarz, R. Przybylska, t. 2, Universitas, Kraków 2014.



7. *Wpływ dyskursu publicznego na dyskurs edukacyjny (na przykładzie wybranych podręczników do języka polskiego)*, [w:] *Słowo we współczesnych dyskursach*, red. K. Jachimowska, B. Kudra, E. Szkuclarek-Śmiechowicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014.
8. *Powiem Ci, kim jesteś. Obraz mężczyzny w dyskursie prasowym*, [w:] *Mężczyzna w literaturze i kulturze*, red. G. Różańska, Wydawnictwo „Jasne”, Pruszcz Gdański 2014.
9. *Kształcenie językowe w dyskursie edukacyjnym po 1990*, [w:] *Świadomość językowa 3*, red. J. Nocoń, A. Tabisz, Uniwersytet Opolski, Opole 2014.
10. M. Szymańska, *Teaching language as communication in polish primary school theory and practice*, „Journal of Language and Cultural Education” 2015 Vol. 3 (1), s. 89-111.
11. M. Szymańska, *Sociolinguistics in selected textbooks used for teaching Polish as a native language in a primary school*, Journal of Language and Cultural Education”, 2016, Vol. 4 (1), s. 60-70.
12. M. Szymańska, *Wychowanie językowe a komunikacyjne uczenie języka – zarys problemu*, [w:] *Język a Edukacja 4, Wychowanie językowe*, red. J. Nocoń, B. Skowronek, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2016, s. 47-60.
13. M. Szymańska, P. Sporek, *English Loanwords in the Language of Young, Contemporary Computer Gamers*, International Journal on Language, Literature and Culture in Education 2016, Vol. 3 (1), s. 62-82.
14. M. Szymańska, *Rodzina – oaza bezpieczeństwa? – rodziny w wybranych powieściach dla młodzieży a stereotyp*, [w:] *Rodzina w lokalnych i globalnych kontekstach bezpieczeństwa*, red. I. Ulrych, C. Smuniewski, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2015.

Publikacje w czasopismach:

1. *Wycieczka do »Rydłówki«*, „Ojczyzna Polszczyzna” 1995, nr 4 (współautor).
2. *znaczeniu bieli*, „Ojczyzna Polszczyzna” 1996, nr 3.
3. *Między popularnością i sławą a gramatyką*, „Polszczyzna” 1997, nr 1 (współautor).
4. *Z metaforą za pan brat*, „Nowa Polszczyzna” 1997, nr 2.
5. *Na drodze do porozumienia – trudna sztuka negocjacji*, „Nowa Polszczyzna” 1998, nr 1.
6. *O tym, jak i gdzie gramatyka jest w <To lubię!> (czasownik)*, „Nowa Polszczyzna” 2000, nr 3 i nast.
7. *Metafory w wypowiedziach gimnazjalistów*, „Nowa Polszczyzna” 2002, nr 5.
8. *Symbole i motywy w drodze na śmietnik*, „Polonistyka” 2010, nr 5.
9. *Gimnazjalista w oczach gimnazjalisty*, „Polonistyka” 2010, nr 8.
10. *Trzecioklasista „wypasiony”, czyli o kształceniu kompetencji językoznawczej na pierwszym etapie edukacyjnym*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae”, Pertinentia V, red. D. Łazarska, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków 2014.

Oddane do druku:

1. M. Szymańska, *Dydaktyka języka polskiego jako ojczystego a dydaktyka języków obcych – koncepcja komunikacyjna*.
2. M. Szymańska, *Perspektywa komunikacyjna jako warunek językowej biegłości*.

Redakcja naukowa monografii wieloautorskich:

1. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia III*, red. M. Szymańska, M. Jędrychowska, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków 2011.
2. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia IV*, red. M. Szymańska, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków 2013.

Wybrane konferencje:

1. Międzynarodowa konferencja naukowa: *Miejsce Polskich Noblistów i laureatów innych nagród literackich w dydaktyce, kulturze i języku* (Akademia Pomorska w Słupsku).
2. Ogólnopolska konferencja naukowa: *Nowe opisanie świata. Literatura i sztuka dla dzieci i młodzieży w kręgach oddziaływań* (Uniwersytet Śląski).
3. Ogólnopolska konferencja naukowa: *Kondycja słowa w edukacji polonistycznej* (UP Kraków).
4. Ogólnopolska konferencja naukowa: *Integracja wczoraj i dziś* (Uniwersytet Rzeszowski).

5. Ogólnopolska konferencja naukowa: *Świadomość językowa w perspektywie edukacyjnej* (Uniwersytet Opolski).
6. Ogólnopolska konferencja naukowa: *Słowo we współczesnych dyskursach*(Uniwersytet Łódzki).
7. Kongres Dydaktyki Polonistycznej (UJ, Kraków).
8. Międzynarodowa konferencja naukowa: *Mężczyzna w kulturze. Kultura-Literatura-Język-Dydaktyka* (Akademia Pomorska w Słupsku).
9. Międzynarodowa konferencja naukowa: *Wzajemny obraz sąsiada w polskich i czeskich podręcznikach szkolnych* (Ostrawa).
10. CLEaR2014: The International Conference on Language Education and Research 2014.
11. CLEaR2015: 2nd International Conference on Language and Literature in Education and Research, SlovakEdu, Praga 2015.
12. CLEaR2015: 3rd International Conference on Language and Literature in Education and Research, SlovakEdu, Wenecja 2016.

Organizacja konferencji naukowych:

1. XV Jesienna Szkoła Dydaktyków Literatury i Języka Polskiego, *Kondycja słowa w edukacji Polonistycznej. Uczeń – Teksty – Komentarze – Kultura*, Kraków, 7–8.11.2011.
2. XVI Jesienna Szkoła Dydaktyków Literatury i Języka Polskiego, *Dydaktyka literatury i języka polskiego w kręgu tradycji KEN?*, Kraków, 7–8.10.2013.

Współpraca z instytucjami naukowymi, oświatowymi, społecznymi i kulturalnymi:

- recenzent Małopolskiego Konkursu Humanistycznego na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum

Nagrody i wyróżnienia:

- Nagroda Rektora (zespołowa II stopnia) za podręcznik pt. *Drogi i ścieżki polonistyki gimnazjalnej*

Kontakt: marta.szymanska@post.pl